

БҮРЯТ - МОНГОЛЫН ҮНЭН

10-гай Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гай Улан-Удын Горькой орган

№(3537) 1941 оной октябрийн 3, пятница СЭН 15 МҮНГЭН

Улаан Армин шэнэ нэмэлтэ хүсье эрхимээр бэлдэхэ

Советскэ Союзда эсэргүү «са-
дан шэйти түргэн» дай
ха гэбэн германска комэндо-
найруу бардам түсөөгүй
хандаран, бүхэдэлхэй урда
тайданшоо. Сүдөөтэ совет-
скады мэдэлдээ абажа, үблэг
нэ хэхэрүүлжэ шадаагүй, хэ-
нэ шадаагүй! Эсэгэ ороноо
дагын агуухэ дайн улам
дүжэрэн абажа байна. Тэрэ-
дэндэ шатажа, фашистка
ошад үшөөн шандаруу боло-
лаан Арми ба Улан-Сэргэй
болбол манай эхэ орондо
ман оронон фашистка хүрэг
тадые үхсэе сохино үргэл-
ээр.

Советскэ Украинин суута хай-
тайла дээр, советскэ Бело-
руси хада ой ба хадалан газар
Советскэ Россиян баруун
областуудай уужам нэ-
нэ талада олон зуугаад мян-
америкэ солдадуудай боён
болон үлэбэ. Энэ дайн бол-
нон удаан, унжагайгаар үр-
нэжэ дайсанай материална
шолоос дуубуулаха, дайсанай
зобосон тулаха шэнэжэ тү-
боложа байна. Энэ дайнд
Советскэ Германиян мате-
риал ресурсууд хомордожо,
дээрнй барагдажа байна.
Урдын манай хүсье улам
халбаран ургана. Советскэ
зэбсэгэмэл хүсье шэнэ
дайшахы ресурсууд төмөн
байна.

Советскэ харинанууд болбол
ахилаа юм, тэднэр
нэ хандаралы хэбнэ дайн-
нуудна саашадаа ябуулаха
хүсье бараа юм. нэгэ би-
нар сохилол хэблэ гитле-
р арм гэшнэ бэда эдэ хү-
сье юм гэбэн хүнхэн болон
ябалал төшнэ буруу.

Улаан Армин ба улаан
армуудай шинэ хатуу со-
нуудна гитлеровскэ арми
нэ бутаржа байна. Сааша-
а хана сохиулаха
шынэ дайсанай хүсье үшөө
дээр ээр зэбсэгээр хүсье
эр залда. Тэднэр болбол
дээрмэдэлгэ ба хүсьеор
нуудые хэлэ ажана амга-
губки арал эвнине дором-
хотгон галуураахай.

арьяатан халбарнууд
украинска шенинцэлэ, до-
шугуу нууринцэлэ, бакин-
фильдэ дугтанжа байна.
дэшиг тулгата—Ленинград-
тоо аюлда ороной.

фашистка арьяатанин
нэ гостогыш тула, тингэжэ
нэ үгы хэбнэ тула туйлэй
нэ улам бүри халбаран
байха сэрэгэй хүсье тон
аргалдхэ байна. Тэрэний
хүсье түгэлдэр Советскэ
бүхы сэрэгэй ба экономи-
кэсүүдэй аршадүүлэн хү-
эһотой.

хэй хүсье тооложо барша-
дэрнэй дайсн эвнине
сангтэ ойлого ёһотой.

Аригтай хамта эдэн олон
хүдэлмэриншэд, колхозни-
гелшгэншэд болбол довто-
рон дайсанд эсэргүү дай-
сан болонд. Манай ардай
миллион олонингэ жэгсэн
байна».—гэжэ нүхэр
хэлэлэ хэн.

Советскэ Сталинэй энэ урла бол-
нуудые арал эвнине дунд
дэшигээр нэбтаран орон-
дай сэрэгүүд ургал оло-
нон байна. Улаан Армин дай-
сэвэрнэй жэгсэлэ улам
эр байна. Истребительно ба

партизанска отрядуудай хүсье сэг
үргэлжэ нэмэлэ байна. Немецкэ
фашистка булмтаран эвэлшлэд
ба дээрмэдэлэй урдаа эсэргүү-
сэн тэмсэбэн эсэгэ ороноо хам-
гаалха энэ дайн болбол ябуулаха
хэрэгтэ тон хайлар мэдхэн,
тэсэмгэй ба бэс тэмир хайнтай
ябахын эрилтэ табила. Энэ дайн
болбол тон слэжнэ дайшахы
техникы, шэнэ шэнэ буу зэбсэ-
гүүдые, зэбсэгтэ тэмсэл ябуулаха
шэнэ шэнэ тактическа аргууды-
е эрхим хайлар шудалхы бо-
е бүхэлжэ улагална. Хүдэлмэ-
риншан таряашнай Улаан Армин
запасаа частыууд болбол тинэ
мэргэжэлтэй боецуудые бэлдэхэ
гэбэн зорилготой байла.

Запасаа частыуудай командир
ба комиссаруудай, мүн шотарай
партизан организацинуудай уял-
ганууд болбол айнагаар эхэ ба
хүндэтэй. Нэгэхэнтэ мянута
минь үнтрэгэнгүйгээр буу ба-
рзад абажа шадаха гаж-
данш бүхэн дайсаные бутэ хэ-
сэхисэ сэрэгэй хэрэгтэ түргэн
шудалхы оролдохо ёһотой. Тон
сирохон болор соо сэрэгэй тех-
никын бүхы эр зэбсэгүүдые тон
эрхимээр боец бүхэндэ шулауу-
ла ёһотой.

Манай тидэ Улаан Армишэ
хаалш орохо запасаа частыууд
эмхидхэн байнуудалдажа байна.
Эдэ частыууд болбол манай эхэ
оронтой сэрэгэй хүсье шадаа-
лхы ургуулаха хэрэгтэ туйлай эхэ
удхашанартай. Улаан Армин
запасаа частыууд болбол мобил-
изовалагдахын хүмүүдые тон бо-
нихон болор соо сэрэгэй хэрэгтэ
хүрэхэ, советскэ сэрэгэй жанг
заримтай ёһоор тэвнине хүмү-
үүдүүлжэ, байлдаа хэжэ мэргэжэ-
лөө бүхэндэ олгуулаха уялгатай
байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалха энэ
дайнда манай Улаан Арми болбол
нилдэл эхэ дайшахы дүй дүр-
шэлүүдые олохо абахан байна.
Тэднэр болбол дайсанай арга
мэхэнүүдые таагаад тон шинэ
сохилонүүдые үзүүлжэ хүрэнхэй.
Фронт дээрэ дайлагдажа байга
частыуудай олонон дүй дүршэ-
ные запасаа боецуудтэ ойгуулаха хэр-
эгтэй. Дайлагдажа байгаа ар-
мин олонон дайналхы дүй дүр-
шэные занити бүхэндэ тон дүр-
нээр ойгуулаха байха хэрэгтэй.

Улаанармеец, комиссар ба по-
литбукалэригшэд болбол ави-
аутоматуудай хатуу шинэа
буудла дор—айхалтар бэрхшээл-
тэй ба бүхэтэй эрхэ байдалд
байдагдануудые ябуулаха хэрэгтэ
болбол байха ёһотой. Урдын Улаан
Армида сэрэгэй хүрүүлн хэбн,
сэрэгэй хүрүүлнэй мэргэжэлтэй
хүмүүд запасаа частыуудта оро-
нон байха. Тэднэртэ мүнөө энэ
дайнай дүй дүршэ ба хэрэгтэ-
жэ байга шэнэ буу зэбсэгүүдтэй
тон түргэнээр таниасуулаха ёһо-
той. Тингэжэ түрүүн олонон сэр-
гэй мэргэжэлыне улам хайла-
руулаха хэрэгтэй.

Фашистка тидэй үдэр эрхэ бүри
найдабаригүй, бата бөшэ боложо
байхадан манай советскэ тид
болбол улам бүри хүсэтэй, фронт-
тово нарн нягта холбоотой боло-
жо байна. Манай тид болбол сэр-
гэй техникы фронттоо талд-
дууластгүйгээр үгэжэ байханаа
гадаа фашистка эрлинг арьяата-
нуудые үзэн ядаха, хүдэлмэнтэ
ампхал хүртэр дайсанай тэмсэхэ
хэрэгтэ болон байхан эхэ оро-
нолгоо эрхим хүбүүдые үгэжэ
байна.

(«Правды» түрүү бэшгэжэ).

СССР, Великобритани ба США-гэй түлөөлгшэдэй конференциин хүдэлмэрин дүүрэн тухай

КОММУНИКЕ

Агуухэ гурбан державануудай—СССР, Вели-
кобритани ба США-гэй түлөөлгшэдэй конференци
сентябрийн 29-да Москвада шэгтээд, октябрийн
нэгдэнэ хүдэлмэрөө дүүрээ.

Конференци хадаа США-гэй президент Рузвельт
ба Великобританин премьер-министр Черчилль
гэшэдэй хамтадаа СССР-эй Ардад Комиссарнай
Советэй түрүүлшэ Сталинэй шэрлэ элгээһэн
бөшгэ ба тэрэньдэнэ зүбшөөрэн мэдүүлэнэй үндэ-
һе йуури дээрэ, мүн тус бөшгэ доторн хэлэгдэн,
«фашистка довтолгодо эсэргүүсэбэн шинэ харюу
сохилондо Советскэ Союзда яагаад эрхим түн-
ламжа үзүүлэхэ», тэршэлэн «нигтэ ресурсууды
хубаарилаха тухай» ба «нигтэ хүсэлэгнүүдтэ эр-
хим тула хүргэхын зорилгоор эдэ ресурсууды
эрхимээр хэрэглэхэ тухай» асуудалууды ший-
хэхэ зорилго табиан байна.

Лорд Бивербрук, г-н Гарриман ба В. М. Моло-
тов түрүүтэй, гурбан державн делегацинууд
өөрынгөө хүдэлмэрин харилсан ойлголсолтын,
этигөлсэлтын ба һайн хүсэлэгтэй өршомбайдалда

үнгэргэбэ. Тэднэр болбол дээрмээр гитлеровскэ
Германида эсэргүү Советскэ Союзай ардуудай
герогчска тэмсэлдэн дэмжэлгэ үзүүлжэ зорилгын
тон шуухада байһанда зоригжохтой, ушарын, фа-
шистка дээрмэдээр эзэмдэгдэн ардуудта бөөс
даанги байдал ба эрхэ сүлөө тэхэрюулэн үгэхэ
хэрэг хадаа гитлеровскэ Германида эсэргүү тэмсэ-
лэй амжалтааа дуудыдаха байна. Тэднэр болбол
бусад ардууды нацистка бөгөөдшолгын аюулаа
абарха хэрэгтэй дээдэ зэргын байһанда зоригжох-
хой.

Конференци хадаа хүдэлмэрөө амжалтатгаар
ябуулба, урдаа табигдаһан үл зорилготой зохи-
дуулш шуухаа шийдхэбэри абаба, сүлөөдэ дурал-
даг бүхы ардуудай хорото дайсаные илаха ила-
та туйлаха ниягтынгэ хүсэлэгнүүдтэ агуухэ гур-
бан түрүүндэй нягта харилсаанай бии байһанине
ба хүсэд нэгдэмэл ханалые харуулан байна.

Конференциин хүдэлмэрлэ нүхэр Сталин эди-
хи түгэлдээр хабаадаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ янзын зэбсэг зохиононгоо түлөө Ве-
ликистическэ Амалай Геройн мэргэргэдэ хүртэн А. Г. Кости-
нов.

СССР, Великобритани ба США-гэй түлөөлгшэдэй конференциин түгсэхэлэй заседани дээрэ В. М. Молотовой хэлэн үгэ

Лорд Бивербрук, г-н Гарриман, делегацинуудай
посолдин членүүд ба охрдуушинууд!

Манай конференци нэгэ хэлдэ-
хэн үдэр соо өөрынгөө хүдэлмэ-
ринэ ябуулаад, урдаа табиан
бүхы асуудалууд тушаа нэгэн
наһааран шийдхэбэри гаргаба.

Энэнай дашрамда манай кон-
ференциин энэ тон түрүүшын
шуухаа амжалта туйлаха хэрэгтэ
иматта эхэ зориг, хүсэл ба шада-
гари гаргаһан английска ба аме-
риканска делегацинуудта, бүхы
экспертиүүдтэ, тубхын түрүүлэ
Лорд Бивербрукта ба г-н Гарри-
манда советскэ делегациин үнэн-
нөө үнэн зүрхэлнөө баясхалан
хүргэбэ. Конференциин хамат
бүхы хүдэлмэрлэ лүхэр И. В.
Сталинэй халуунар хабаадалга
болбол мүнөө дүүржэ байгаа
конференциин амжалта туйлай
хүдэлмэриндэ лүхэр И. В.
Сталинэй халуунар хабаадалга
болбол мүнөө дүүржэ байгаа
конференциин амжалта туйлай
хүдэлмэриндэ лүхэр И. В.
Сталинэй халуунар хабаадалга

лет, танк, мүн тэршэлэн бусад
буу зэбсэг, түхээрлэгэ ба сьры
үгэхэ ябадал саашадаа улам эхэ
болхохо ба үгэхэхэ удхатай болохо
юм. Мүн эндэнье тоннуула гит-
леровскэ банда андуурэ. Гитлер
болбол өөрынгөө наһаандаа хү-
рөөгүй, харин мүнөө довтолгоодо
байлшадтэ бэше, мүн энэнай хой-
до тэ довтолгоохобшөө байлшад-
та үхэлэй аюула болбол байһан
нацистка даралтада эсэргүүсэн
бэс оханүүд демократическа оро-
днуудай хүсэлүүдые нэгдэхэ
ябадалые түргэдхэн байна. Со-
ветскэ Союзай, Англин ба США-
гэй түлөөлгшэдэй энэ конферен-
ци хадаа гитлеровскэ Германин
дайн байлдаанда СССР-тэ бодото
туһаламжа үзүүлжэ тухайда ур-
даа табигдаһан бүхы зорилгонууды
нэгэн наһалтайгаар ба үтэр
түргэнээр шийдхэлгэ юу харуу-
наб тэхэдэ, мүнөө үдэ Советскэ
Союз болбол Германиян фашист-
ска ордануудтай тэмсэлэй хамат
бүхы хүндэ хушары бөө дээрэ
дажда абалан ушары манай хани
оронууд ойгожо мэдэһанинэй эли.
Бидэнэ халдаһан энэ дайнай
хэмжээтэй зохицдуулан тэрэ туһа-
ламжаны үтэр түргэнээр ба улам
эхэ хэмжээтэйгээр бөөлүүлгэхэ
байһанины энэ элээр харнабди.
Гитлеровскэ булмтарашад
өөрынгөө арал эвнине ба мэдэл-
лэ абахан ороноуды хэдшын
эхээр тоножо байт лэ, хоёрдох
жэлдэ дарлажа байһан Франци-
наа эхилэд, болгарска зонхилго-
шодой эрхэ дурээр СССР-тэ эсэр-
гүү гитлеровскэ шэнэ довтолго-
нуудай сэрэгэй плацдарм болонон
Болгар хүртэр Европые тонохо
дээрмэдхэн тулада хэдшын эхэ
оролдожо гарга лэ,—эдэ бү-
гэдэн минн лэ дэмь хоорон-
до. Эдэ бүгэдэн шууша
гитлеримые үй бүтэ
сохихын тулада, Германида
ий мүнөө сагай обществын пла-
рша харуунуудай засегые үсэг-
дахын тулада манай агуухэ ба
хүсэлтүгэс гурбан державанууд
хэды шэнэнэ ресуре эсүүлэн зо-
роулаха байнаб, хэды шэнэнэ ре-
суре фашистка булмтарашад-
та үгэхэгүй.

Советскэ Союз, Англи ба Амери-
кын Холбоото Штадууд түрүүтэй
сүлөө эрхэ хүсэлнэ ардуудай
шадал түгэд фронт гитлерайкидтэ
эсэргүү байгуулагдаба. Хэтернэй
Гитлер болбол гурнуудай няма
шадал түгэд шэгдэлтэй үшөө
дайралаагүй ба нямэ түгэд хү-
сэлнөө харюу сохилтые үшөө
туришан үзөөдүй байна. Гитлертэ
эсэргүү манай агуухэ фронтын
түргэн бүхэжэхэ байһанда, Гит-
лертэ эсэргүү энэ фронтые гэр-
дэбэ сохино тинэ хүсэлэй
үгы байһанда бидэ нэгдэлгэжэ
дэ эсэгтэ, Европодо нацистка
дээрэ хабарые, мүн бөөс дэлхи
ба эрхэ сүлөөтэ, байдалда дур-
тай бүхы ардуудые занала бай-
ла тэрэнай заналые газарай
ноур дээрнөө аршажа халхын
зам ба арга олохо тинэ гүр-
нүүдэй нэгдэл Гитлертэ эсэргүү
байгуулагдаһанда бидэ нэгдэлгэ-
жэбди.

Советскэ Союзай хубила гитле-
ровскэ эзэмдэгшэдэй эгээл хорото
муухай, үлэмжэ хүндэ сохилтые
бөөдэ даха айхалтар хүндэ үүргэ
тудаб. Гитлеримтэй хүшэр хүндэ
тэмсэлэйнай агуухэ удхашан-
нар бүхы дэлхийн ардууд мээр-
рэгжэ байһыне билэнэр хара-
ндай. Агуухэ вожд нүхэр И. В.
Сталинэй хүдэлмэри дор мүнөө
СССР-эй дүүрлэлэ болгожо бай-
гаа гансахан Европын ардуудай
бөшэ, харин бүхы дэлхийн ардуудай
хүсэлэгнэринэй интересүүдтэ Со-
ветскэ Союзай хэды шөлөөн эхэ
үүрэгтэй байһан тухай ардуудай
өөһынгөө үгэ хэлэхэ сагынэ эрхэ,
энэ үүргые ханибарилгатай
оронуудайнай түлөөлгшэд
мүнөөшье үргөөр мэдэрнэ, тэдэ
оронуудай тэмсэлтэ хадаа ойло-
сотой ба тон үнэтэй.

Гитлеровскэ шуһага ордануудай
нэгэнтэ бөшэ довтолгоонуудые Со-
ветскэ Союзай ардуудта амсажа
үзэхэ байдал тохойлодо, энэ тэм-
сэлдэ бага бөшэ хоёрдоо үзөөбди.
Тингэбшынэ, энэ тэмсэлдэ манай
хүсэл зориг хухалагдаагүй, харин
хүсэлнэй бүхэлэй. Манай Арми
хадаа хэды бэрхшээлтэй байба-
ные һань, фашизмда эсэргүү
байдагдануудта хүртэ эхэ хүсье
болон шарагдэнэ, тингэжэ өөрын-
гөө түлөө, өөрынгөө хэрэгтэй тү-
лөө, өөрынгөө ардад эрхэ сүлөө-
гэй түлөө, советскэ орононгоо
түлөө тэмсэлдэ, Гитлеровскэ Гер-
манитай манай тэмсэл хадаа он-
доо ардуудай зүгнөө, үндэр сэг-
нэлтэ эбэлжэ эхилэ, тэднэр хадаа
энэ тэмсэлы хамтын хэрэгтэй ба
бүхы ардуудай бөөс даанги бай-
хын түлөө тэмсэл тэгшэ гэжэ
үнэнтэ байдаһан харна, тингэ-
нэ, сүлөөдэ дуратай ардуудай
зүгнөө манай тэмсэлые эдикинтэй
дэмжэлгэ ба даган баясалсэхэ
ябадал итэрээ ургана.

Би болбол советскэ правитель-
стын делегациин ба бүхы со-
ветскэ ардуудай зүгнөө гитле-
ровскэ Германитай тэмсэлдэ ма-
най тура зориг хэлбэршгүй ба
сүлөөдэ дуратай бүхы ардуудай
хорото дайсаные илагдаа ма-
най этигэлэй хэлбэршгүй гэжэ
Великобританиин ба Америкын
Холбоото Штадуудай түлөөлгшэ-
дые найдуулахы хүсэбэ. (Ап-
лоисментүүд).

Улаан Армия Дулаан Хубсаһаар хамта!

Эдибхи ургажа байна

Манай республикын ажалшад
Улаан Армин боецуудые дулаан
хубсаһаар хангаха гэбэн түрүү
хүнүүдэй үүхэлые тон халуунар
утгажа, шэнэ һайн хубсаһанууды
тушаана.

Сентябрийн 14-эй амаралтын
үдэр энэ аймагтай колхознионууд
ба предприятинуудай хүдэлмэри-
шэд воскресник эмхидхэжэ, оло-
нон мүнгөө дулаан хубсаһаны
фондо тушаагаа. Энэ үдэр алта
малталгын яксай гэжэ приискын
хүдэлмэриншэд 753 түхэриг оруу-
ла. Мүн райпотребсоюз ба бөшө
организацинууднаа 2000 гарам
түхэриг ороо, Гүрөөнэй заганын
заводой бригадын (бригадирнэй
нүхэр Тирюков) членүүд дулаан
хубсаһаны фондо 10 центнер
загаһа тушаагаа. Хамтада Хойто
-Байгалай аймагтай ажалшад
8845 түхэригэй хубсаһа, сьлэдтэ
тушааба.

дэриг хангажа, хүн түрэлхитэнэй
хорото дайсан болохо—гер-
манска фашизмые үй бүтэ
сохилол хэрэгтэ али шадаха
зэргээрээ туһалалсакы хү-
сэбэн.

Жирмэй машинно-тракторна
станцин хүдэлмэриншэд ба алба-
хаагшад хэдэн зуугаад түхэригэй
дулаан хубсаһануудые тушааба.
МТС-эй директор нүхэр
Закаблук хадаа дайлагдажа бай-
гаа Улаан Армингаа боецуудтэ
5 хониной арна, валенка, дулаан
үмдэ ба футболка үгөө.

Манай конференци болбол ардууды
длан халдгана Гитлерые
бута сохихын түлөө тэмсэлэй ал-
дартэ түүхэ дотор орохо байна.
Энэ бүхы гитлеринүүд, геринүүд,
риббентропуудта ууһаа гутал
жархэхэ бага, тэднэр хосоржо на-
лай тэй наһаа бага, харин
хадаа тэдэ довтолгоо, хаана хү-
сөөр болонон, тэрэ бүхы газар-
тань тэвнине сохижо ба буца
сохижо хураха хэрэгтэй. Тэднэй
толгойдо арал эвни хараал нэ-
рэл ширээ. Энэ үгэрхэгшэд—
булмтарашадтай хүрэг гэмтэ по-
хосудай ээрхэгтэ эсэгые эсэглэ
налгаха хэрэгтэй. Эвэнине гүй-
сөөхын тулада тэднэй наһал
болдогуудые таа сохино илагдал
шуухаа байна; эдэ наһал боло-
нуудайн ноусагүй уг үндэһэн
хадаа дайсаала ганса нэгээр
удаа дараа үгы хэхэ гэбэн ябуу-
ла байхо юм. Энэ конференциин
политическа удхашан юуб гэр-
ман гитлерайкидэй уул хүсэлнүүд
мүнөө эрид таа сохигдожо бай-
һанине тэрэ харуула. Мүнөө

Кабанскы аймагтай ажалшад
Улаан Армин 137 дэглэ, 200 паар
валенка, 262 телогрейка, 223
хүбэнтэй үмдэ, 522 малгай, 264
хониной арна ба башшые зүйл-
үүдые эхэ олоор тушаагаа.

Зүүн-Сибирин түмэр замай 4-
дэхи талагый хүдэлмэриншэд ба
албахаагшад 3000 гарам зүйлэй
дулаан хубсаһануудые тушааба.
Тэрэнь соонь 353 малгай, 133
паар валенка, элэб малай 285
архан, 162 телогрейкэ 177 хү-
бэнтэй үмдэн ба бусад.

Хойто-Байгалай аймагтай «И пи-
литка» гэжэ энгэригсэхэ колхоз-
той членүүд ангай арнаар гутал,
бээлэй, даха ба малгай мэтые
оёжо угхабди гэжэ суглаан дээрэ
тогтоогоод, мүнөө хэдэн ангиуша
ойдо гаранхай.

Мүнөө колхоздо байһан ангай
арнаар дурсагдаша зүйлүүдые

Улаан Армин ба улаан
армуудай шинэ хатуу со-
нуудна гитлеровскэ арми
нэ бутаржа байна. Сааша-
а хана сохиулаха
шынэ дайсанай хүсье үшөө
дээр ээр зэбсэгээр хүсье
эр залда. Тэднэр болбол
дээрмэдэлгэ ба хүсьеор
нуудые хэлэ ажана амга-
губки арал эвнине дором-
хотгон галуураахай.

арьяатан халбарнууд
украинска шенинцэлэ, до-
шугуу нууринцэлэ, бакин-
фильдэ дугтанжа байна.
дэшиг тулгата—Ленинград-
тоо аюлда ороной.

фашистка арьяатанин
нэ гостогыш тула, тингэжэ
нэ үгы хэбнэ тула туйлэй
нэ улам бүри халбаран
байха сэрэгэй хүсье тон
аргалдхэ байна. Тэрэний
хүсье түгэлдэр Советскэ
бүхы сэрэгэй ба экономи-
кэсүүдэй аршадүүлэн хү-
эһотой.

хэй хүсье тооложо барша-
дэрнэй дайсн эвнине
сангтэ ойлого ёһотой.

Аригтай хамта эдэн олон
хүдэлмэриншэд, колхозни-
гелшгэншэд болбол довто-
рон дайсанд эсэргүү дай-
сан болонд. Манай ардай
миллион олонингэ жэгсэн
байна».—гэжэ нүхэр
хэлэлэ хэн.

Советскэ Сталинэй энэ урла бол-
нуудые арал эвнине дунд
дэшигээр нэбтаран орон-
дай сэрэгүүд ургал оло-
нон байна. Улаан Армин дай-
сэвэрнэй жэгсэлэ улам
эр байна. Истребительно ба

Галсанов үгээ шүдгөөр хэлэбэ.
Тэрэшэлэн, машинист комсомолец
нүхэр Лазаренко, летчик Н. В.
Чугунов, багша Н. Д. Шиповских,
түрэмсэмай училищын хурагша
Черных, медицинска сестра Ф.
Андреева, ПЭЗ-гэй дэхэй пчаль-
ник Павелко, нүхэр Этигтов,
хурагша Б. Юшин, хуушанай
партизан нүхэр Тронов ба бусад
үгэ хэлэбэл.

Нүүсээрнэ, митингдэ хабаадагш
дэ Ленинэй городые ба Одессые
герогчскаар хамгаалагшадтэ
бадрай телеграмма элгээһэн ба
Бурят-Монголой залуушуудта хан-
гаһан бөшгэ баталаа абаба.

СССР, Великобритани ба США-гэй түлөөлгшэдэй конференциин түгсэхэлэй заседани дээрэ г-н Гарриманай хэлэн үгэ

СССР, Великобритани ба США-
гэй түлөөлгшэдэй конференциин
үсэгэлдэр, октябрийн 1-дэ, болонон
түгсэхэлэй заседани дээрэ г-н Гар-
риман өөрынгөө нэрлээ ба Лорд
Бивербруктай нэрлээ дор заагда-
һан үгэ хэлэбэ:

«СССР, США ба Великобританин
правительствануудай түлөө-
лгшэдэй Москвада конференци
дүүрээ.

Тус конференциин делегациуд
эди өлгөөдхэхөө өлхи держав-
вануудтай тулсалдажа байгаа
Советскэ Союзые Холбоото Шта-
дуудай ба Великобританин ханга-
хы, үгэхэ ёһотой байһан хэрэгтэ-
лнүүд тухай асуудалы хаража
үзэхэ зорготой байгаа.

Гададын хэрэгүүдэй Ардад Ком-
миссар г-н Молотовой түрүүлэлгэ
дор болонон энэ конференци хүд-
элмэрэе поведельштөө захла-
лаад таһаралтагүйгээр ябуулба.
Конференци болбол Советскэ пра-
вительстын мөхөлгө байһан ре-

сурсууд тухай асуудалые Хол-
боото Штадуудай ба Великобританин
хүнүүдэй зорилгын арга боло-
лжонгуудтай таарамдуулан хара-
жа үзөө.

Советскэ сэрэгэй ба гержданска
ордануудын хэбэн эрилтэнүүдэй
ёһоор, тэрэнь соонь хэлэгдэнэй
бүхы юмны хэрэг дээрнэ Совет-
скэ правительстын мөхөлгө таб-
жа үгэхэ гэжэ конференци дээрэ
шийдхэлэ.

(Үргэлжэлэнь 2-дохи ноурта)

„Улаан Үдэнгэ“ колхозойхидой бэлэг

Селенгын аймагтай Юрөөгэй со-
моной „Улаан Үдэнгэ“ колхозой
членүүд Улаан Армидаа дулаан
хубсаһануудые бэлэглээд,
тэдэнэе тушаажа байна.

Сентябрийн 25-най үдэр хони-
ной архан 5 одон дэглэ, хүбөн-
тэй 7 куртка, 30 гарам паар ва-
ленка, 10 гарам паар ноохон
оймбо, 20 гарам дулаан малгай,
нимгэн ба зузаан 40 паар орёл-

У-дэ городой залуушуудай антифашистка митинг

Сентябрийн 30-ай үдэншэлэ
У-дэ городой залуушуудай
антифашистка митинг боложо, 3
саран залуушууд сугларба.
У-дэ Улаан-Удын горькой
дэшиг нүхэр Шекотов митинг
үгэ зуураа, ингэжэ хэлэбэ:
«Энэ ороной залуушууд эсэгэ
хамгаалха хэрэгтэ ами
надаагүй. Улаан-Удын бүхы
хүд болбол Москвагай зай-
тай антифашистка ми-
тинг баваагдаһан хамгаалы
дээр дэмжэбэ. Виднэр агуу-
нэ ороноо хамгаалда,
шэнгээр, бэлэмди. Дай-
шадта, биднэрэй илаха-
манай!»

оршотто поэт Цэдэн

Галсанов үгээ шүдгөөр хэлэбэ.
Тэрэшэлэн, машинист комсомолец
нүхэр Лазаренко, летчик Н. В.
Чугунов, багша Н. Д. Шиповских,
түрэмсэмай училищын хурагша
Черных, медицинска сестра Ф.
Андреева, ПЭЗ-гэй дэхэй пчаль-
ник Павелко, нүхэр Этигтов,
хурагша Б. Юшин, хуушанай
партизан нүхэр Тронов ба бусад
үгэ хэлэбэл.

Нүүсээрнэ, митингдэ хабаадагш
дэ Ленинэй городые ба Одессые
герогчскаар хамгаалагшадтэ
бадрай телеграмма элгээһэн ба
Бурят-Монголой залуушуудта хан-
гаһан бөшгэ баталаа абаба.

СССР, Великобритани ба США-гэй түлөөлгшэдэй конференциин түгсэхэлэй заседани дээрэ г-н Гарриманай хэлэн үгэ

СССР,

СССР, Великобритани ба США-гэй түлөөлэгшдэй конференциин түгэсхэлэй заседани дээрэ г-н Гарриманай хэлэнэн үгэ

Советскэ правительство болбоо Великобритани ба Холбоото Штадуудта зайлашагүйгөөр хэрэгтэй болодог түүхэй эд материалнуудыг ехээр үгэлэе хангада байна.

Тээбрийн транспортын арганууд тухай асуудал хүсэд хамжаагээрэ хэлсэдэжэ, бүхы зүүгдээр ашаа тээбрийн хэмжээг эхлэхтэ түсэбүүд зохиёдог.

Түүхэй эд материалнуудыг, станогудыг ба буу зэбсэгүүдыг эсбөг ехээр үгэлэе байһангай түлөө Холбоото Штадуудта ба Великобританида байсхалан хүргэхыг г-н Сталин намда, мүн лорд Бивербрукта даалага, Энэ дамжэлгэ-үүдтэй өнөдхыг сэдхэхэлэе гарайһан ба советскэ хүсэнүүд болбол өг дари өөрынгөө обороныг бүхэ

(Эхинийн 1-дхи нюурта)

жүүлжэ, халдан ороһон арминуудыг эсэргүүсэн хүсэ ехэтэ атака-нуудта хүгжүүлэн орохо аргатай болохо байна гэбэ.

Правительствашуудайнгаа үмөнөө лорд Бивербрук бидэ хоёр болбол ородой түүхэй эд материалнуудыг тон ехээр Советскэ правительстватаа абажа байһанаа баталнамди, энэһ манай ороһуудта буу зэбсэгүүдыг үйлдэбэрлэхэ хэрэгтэ угаа ехээр туһалха юм.

Конференцидехи сэдхэл худал-гэмэ зүрхэнэй халуун байдалыг бидэнэр тэмдэглэнэмди, энэ ушар хадаа тус хэлсэе тоһыг наа бо-гонихон саг соо баталха аргэ олоого, Бидэнэр болбол г-н Сталин түүхөө хани нүхсэлэй ба бөө

бөө ойлгохохын дүүрэн ехэ сэдхэлтэй байһынь илангаа тэмдэглэнэмди. Конференцие түрүүлгэһонь байжа эрхим хайнаар хүтэлбэрлэнэһын түлөө г-н Молотовта ба туһалсаһангай түлөө бүхы советскэ түлөөлөгшэдтэ баясхалын хүргэнэмди.

Конференци болбол өөрынгөө хүдэлмэриг дүүргэхэ зуураа, нацистка дарлалтын өссөлэн үгн хэгдэнэһын хүүлээр, территори-нууд дээрэ аюул гэшыне, дутагдал гэшыне мэдэнгүй амгалан хуу-ла аргыг бүхы ороһуудта үгэхөөр мир тогтоохо гэһан 3 правитель-ствын шийдхэбэриде үгнэй бай-һанаа мэдүүлэе.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Советскэ Союзай Геройнууд (зүүн гарһаа)—майор И. А. Мадученко, лейтенант А. В. Рыжинов, младша лейтенант А. М. Лукьянов, капитан В. И. Матвеев ба ахалагша лейтенант П. А. Маркуца. ТАСС-эй фотохронико.

Советскэ Информбюроһоо

СЕНТЯБРИН 30-АЙ ҮДШЫН МЭДЭЭСЭЛ

Сентябрийн 30-ай туршада манай сэрэгүүд дайсанд асаргүй байдалуудыг бүхы фронт дээрэ ябуулаа. Усад шанга байдалуудыг хэбэнэйгээ һүүдэ манай сэрэгүүд Подгата гороодо орхибо.

Сентябрийн 28-да 65 немецкэ эсмонет үгн хэгдэ. Манай гээлтэ —27 самолет.

Баруун зүгэй фронтдо манай частнууд дайсанай 268-дахы ябан сэрэгэй дивизион хоёр полкыг бута сохёо. Усад шангаар байдалуудыг һүүдэ немецүүд дайһан газарта 1800 гаран хүсээр орхибо. Хүсэд бөшө баримтын ёһоор 8 ехэ буу, 15 пулемет, 5 миномет, ашаанай ба хүнгэн машинанууд, мотоциклууд, 4 радиостанци абтаа, мүн төрөнэлэй олон винтовка, снаряд ба патронууд абтаһан байна. Трофейнуудыг сугдуулан тооложо үргэлжэлээр.

Ленинградта орохо замуд дээрхи байдалуудта дайсан болбол 2 үдэр соо 11 самолетоо гээгэ. Эдэнэрһын 7-ниһн агаарай байдалуудта, 4-ниһн зенитнэ артиллерийн буудалгаар унгалдаһан байна. Манай нэгэ булаг самолетууд дайсанай колониодо амжалтатай довтолго хэжэ юһан ташк, зенитнэ 11 ехэ буу, ашаанай 27 автомашина, 200 гаран немецкэ солдат ба офицерёе үгн хэбэ.

Баруун хойто зүгэй фронтын нэгэ участка дээрэ нүхэр Даховскийн подразделение артиллеристүүд нэгэ үдэр соо дайсанай 12 ДЗОТ, 5 пулемет үдэр, дайсанай частин штаб хла сохёод, немецкэ колонины бутаргаа. Манай ехэ буунуудай буудалгаар 150 германскэ солдат ба офицер агадтаа.

4 үдэр соо Одесседа орохо зам дээрэ Хара далайн флотой бүлэг самолетууд дайсанай 800 солдат

ба офицерёе, 59 автомашина ба 9 ехэ буу үгн хэбэ. Агаарай байдалуудта дайсанай 12 самолет унагаагаа. Летчик ахалалта лейтенант Карасев гэһи немецкэ «Юнкерс—88» гэдэг бомбардировщикыг дайран унагаһан байна.

Германскэ сэрэгүүдэй эзэлһон украинскэ гороудуд ба тосхонууд дээр советскэ партизанууд болбол фашистка бузарнуудтай хатуу тэмцэл хэжэ байна. Сентябрьн 5-да Днепротетровскэ областин Г. тосхойн райондо нүхэр П. Гашин партизанскэ отрядтай татнуулаһан бүлэг немецкэ солдадуудыг бута сохёо. Харныхыг хамбаалалз харгалзжэ партизанууд 15 метр хүртэр дайсанд дүтлөөд, гранатуудуудар шадба. Фашистууд 40 шахуу солдадаа гээгэ. Сентябрьн 6-да тус отрядтай бүлэг партизанууд болбол немецүүдэй нэргэнэй аһанан теллоһоно лининуудтай 30 гаран халбары угаһануудыг таһа татаһан байна. Нүхэр М. гэһын отрядтай бүлэг партизанууд 12 немецкэ солдадтай гурбан резинөө өмссөнүүдыг үгн хэбэ. К. тосхойн райондо партизанууд болбол фашистка отрядтай довтолоод, нэгэ офицер ба юһан солдадыг элбэ.

Николаевскэ областин нэгэ город шадар нүхэр С. гэһын партизанскэ отряд германскэ частин штабыг хла сохёо. Николаевскэ партизанууд болбол Петровскийн нэрэмжэтэ городской сад соо хонохоор байралһан 30 шахуу немецкэ солдадыг үгн хэбэн байна. Нүхэр Ш. гэһын партизанскэ отряд бүлэг немецкэ солдадуудта довтолоо. Эндэ болонго тулалдаанда тус отрядтай бөөцүүд 8 фашистка пулеметчиныг ба 10 ябан сэрэгшэдыг үгн хэбэ. Партизанууд гурбан пулемет, хэдэн автомат, 12 винтовка ба 2 мянга гаран патрон буляан абажа гартаа оруулаа.

Плендэ баригдһан немецкэ мотоциклистийн сумка соһоо 11-дхи немецкэ мотоциклист офицер Эрнст Мошевей мэдүүлэ олобо. Баруун зүгэй фронтын нэгэ участка дээрэ болонго олон үдэрэй байдалуудыг офицер нигэжэ бэшлэ: «Зүг бүхэнһон ороһуудай сохилтодо ороһонди. Ороһууд олон тоото артиллерийтэй ба мүнөө сагай элдэ буу зэбсэгтэй байханаа гадна, номо харгалзһан дутаха гэшыне материалгүй байна. Бидэ болбол участка дээрһан манай артиллерий угаа олон гэжэ тоолоод, тэрвэндэ ехээр нийдэдэг байгабди. Гэбшье, харин номо харгалзһан дутамаг дээрһэе олонхидо артиллерийнай юшыне элдэггүй байһаба. Солдадуудтай противнигэй довтолхоһоо айгаад, тэрвэндэ нэһэн боложо ушар зүтгүүгээр үдэр хүнгүй бууддаг байгаа. Авиацинтаа харилсажа ябуулаа хэлгэмэй эдэрэнхэй, Тиххэе ородой летчиүүд хоодоо манай толгой дээрһэе халаагагүй, харин дэхүүнүүрнай нийдэжэ бидэниг пулеметоор буудана. Бидэ 19 үдэр үсэд ба хатуу шанга байдалаа хэсүү хүндэ эрхэ байдалда үлгэрөөбиди. Ушар дүүрһон олоһууд соо хоодоо байһан дээрһэе олонхи солдадуудтай бөө дээрэ тэсхэнгүй үшбэтэй ба зоболонтой шийхэн үшбэн гарана. Солдадууд энэ болоод байһан байдалда дурра гутаһанга мэдүүдлэг байна.

Советскэ нефтьшэд түсэбэйгөө саада тэе мянгад тоһоо нефть гаргана. Азербайжан ба Грозненскэ нефтькомбинадууд 9 нэрһыгээ программэ болзоһоо үргэ дүүргэе. Нефтьзоборилгыг стагнаво-вөөцүүд урлан мийн хэбтэһэн скважинануудыг мүнөө дийдай үдэ һэргээбэ. Мастер Николаевскэ бригада 3-дахы олзоборито амал дээрэ урлан 10 жадэ мийн хэбтэһэн скважиныг һэргээгэ.

ОКТАБРИН 1-ЭЙ ҮГЛӨНЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

Октябрийн 1-эй урда хүннин туршада манай сэрэгүүд болбол дайсанд асаргүй байдалуудыг бүхы фронт дээрэ ябуулаа.

Баруун-хойто зүгэй фронтын нэгэ участка дээрэ ябуулаа хэжэ байһан майор Дельневойн частин штурмовой авиаци нэгэ үдэр соо 80 немецкэ автомашина, 20 гаран броневик, 4 танк, 20 зенитнэ ехэ буу үгн хэжэ, горючитай, номо хэрэгтэй хоёр склад галданһан байна.

Баруун-урда зүгэй фронт дээрэ ябуулаа хэжэ байһан майор Комаровой аничастэй болбол һүүлэй 10 үдэрэй туршада 60 немецкэ танк, 20 зенитнэ ехэ буу, 420 автомашина үгн хэжэ, ябан сэрэгэй 3 полкдо хүндэ гээлтэ-үүдыг ушаруулаа, морин сэрэгэй эскадронины үгн хэбэ. Дайсанай аэродромууд дээрэ 20 немецкэ самолет үгн хэгдэ.

Баруун-урда зүгэй фронтын нүгүдэ нэгэ участка дээрэ военком нүх. Алексеевэй авиачастин летчиүүд сентябрийн 28-да дайсанай ябан сэрэгүүдыг тэжээ ябаһан 70 автомашина, 14 танк ба 10 хуягта машина үгн хэбэ. Майор Шинскийн подразделение самолетууд болбол дохонур нийдэлгэ хэжэ немецкэ мотоциклиныг атаковала. Немецкэ ябан сэрэгүүдыг тэжээ ябаһан 20 автомашина үгн хэгдэнэ байна.

Баруун-хойто зүгэй фронтын нэгэ участка дээрэ манай частинууд болбол номо харгалзһан немецкэ автоколонныг баржа абаа. Плендэ абтаһан автомашины жолоод хадаа немецкэ сэрэгүүдэй ара талада партизанскэ отрядуудай ябуулануудыг

хэдэг дээрһэе фашистка сэрэгүүдэй тон ехэ түбэг бэрхшээл-үүдыг үзэжэ байһанын гэршэл-һан мэдүүлгэнуудыг үгэбэ.

Шофер Гейц Альфель гэһи асуулгата нигэжэ үгэе: «Дугаһаа саг дээрһэн номо харгалзһан нүүдэ фронтын линидэ абаашажа шаддагүйгөө түлөө сентябрийн 8-да мийн 6 нүхэр арестовалаа. Би мүн энэ колонины составта ороһон байгаб. Замдаа ябаха гэһи хэсүү бэрхэ байгааһан. Партизанууд бидэниг хала-сагүйгээр мурдан дагажа, ара-наамнашье, мүн урлаанаамнашье сохилто хэвэг байгаа. Бидэнэ партизанууд найма дахин довтолоо. Хэдэн автомашинануудта ашаангай харгы дээрэ хаяжа тэр едэхэ баатай болодог байгаабиди. 2 автомашинаманай партизануудай эдбонён нэгэ мурнавай хүүргэ дээрэ үгн унаһоо. Дугаһаа зоринон газарта бидэнэр табан үдэр ябажа хуу-рөөбиди. Колонино соохи 14 маши-наһаа оройдоо 7 машина үлгэ.

Ваһа нэгэ жолоошо Пуль Альддорф гэһи нигэжэ мэдүүлэ: «Бидэнэр болбол байдалаанда ха-баадасһан солдадуудтаа дугуу-гүй минута бүхэндэ аюулада дайрагданабиди. Элдэб сагуудта намтай хамта ябаһан 5 километр түрүү позицинуудтаа 100 кило-метрэн газарта партизануудар алагдаа һон. Рейс бүхэмнай ехэ олон бэрхшээлүүдтэй ба ам наһангайгай аюултай байдаг. Ород сэрэгүүдэй суарихадаа эдбонён харгы үдүү мүнөө бороотой сагай болохоодо оройдо ябажа болохогүй шахоу болоо. Замда ябаха гэһи үдэрһөө улам түбэгтэй боложо байна. Машинануудай мөөр нэгэ газартаа эрьдэгдэ, шабар ба нүхэн соо зогсоһоно. Тэгч-гүйгээр арбаншье километр яба-

жа болохогүй байна. Нэгшье-рейс авариггүйгээр хэгдэнгүй! Эдэ бүгдэ партизанууд алдаха-гүй хэрэгтэд эрхэ хэбэ юм. Манай автоколонно болбол зоринон газартаа нэгшье ашаа саг дээрэ абаашажа шаддагүй!»

Немецкэ-фашистка золигууд эзэлһон райондуудта галуурал-галаа үргэ жалээр. Ленинградскэ областин Волосовскэ районной Берест деревнээр нэбтэрэн гара-һан немецкэ частнууд колхозни-гуудтай бүхы эдэ хоолой зүйл-нүүдыг буулажа абаба. Нэгэ хэдэ шэнээн болоод байхала тус деревниде немецкэ карательна отряд орожо эрээ. Фашистууд бүхы тарыхшын талмай дээрэ суглуулаа, нэн дары талха гаржа ба мыха тушаалт гэжэ захирба. Колхознигууд бид-вдэ юмныг үгн гэжэ харуусаба, юб гэздэ, түрүүн деревнээр нэбтэрэн гара-һан немецүүд бүхы эдэ хоолой зүйл-нүүдыг хамаран абтаһан байгаа. Тиххэнь фашистууд болбол сугларһан колхознигууд соһоо В. Егоров, М. Таврил, Р. Озолин гэһиде гаргажа абаа, ухаа мэдэгдэ алдатарынь соһоһонгоһоо һүүлэ, тэһнэрыг бүгдэн хараһар байтар тан-лазын буудажэ алаһан байна. Но-восельскэ районной Боролдино деревниде немецүүд нэгжүүлнүү-дэ хэжэ, товохо ба хүсөөрөө болохо ябадануудыг үргэлжэлэ. Нэгэ айлай гэр соо фашистууд 12 наһатай хүүбүнэе жэбэнэ адилгэһонён хуушан хэда олоо.

Тэрэ үдэртөө фашистка золигууд тэрэ хүүбүүе ба тэрэтай түрэл хамаатаныг зэрлэг муухайгээр зобобо.

ВКП(б)-гэй Московско организациин эдибхитэдэй суглаан

Сентябрийн 29-дэ ВКП(б)-гэй Московско организациин эдибхитэдэй суглаан болобо. Эндэ ВКП(б)-гэй МК ба МКК-гэй секретарь нүхэр А. С. Щербаков партино-политическэ хүдэлмэрин байдал тухай элдхэл хэбэ.

Гитлеровскэ Германияда эсэргүү хэгдэжэ байгаа ара-дай дайн хадаа партино-политическэ хүдэлмэриг шан-гэдхан табиха, партина ор-ганизацинуудай ба партин бүхы членүүдэй эдибхины дэ-шэлүүдхэ зорилгыг партина организацинуудай урда табиха, гэжэ нүхэр Щербаков хэ-лэбэ. Тингэбшье, олоншог партина организацинууд болбол «бүхы юмын фронтдо» гөһөн зорилгыг бөөлүүлгэдэ нэгэн талаһаан хандана. Тэдэнэр ажахын асуудалтай адиллар партино-политическэ хүдэлмэриг шангэдхан ябуу-лын ороло, харин һуларуу-лан, партина суглаагаа хэ-хөө болжо, нийтин дундахы ойлгууламжын хүдэлмэриг мууса ябуулан, партида абал-гыг һуларуулжа ВКП(б)-гэй XVIII конференциин тогтоол бөөлүүлхэ ябадалыг мартаба.

Эдэ партина организаци-нуудай хүтэлбэрлэгшэд парти-но-политическэ хүдэлмэри болбол партин тон шухала хэрэг, тэрэ хадаа илангаа дайһан үдэе тусгаар удхаша-нартай байһынь мартаба, бү-хы эмхидхэлэй ба ажахын хү-дэлмэриг нийтин дунда үдэр бури ябуулагдагад политич-ескэ хүдэлмэригэй больше-вистекээр тааралдуулан ябуу-ха шухала байһа гөһөн нү-хэр Сталингай заабарине мар-таба.

Партино-политическэ хү-дэлмэриг дэлгэрэнгүйгээр ябуулагда Московско органи-зациин зорилгонууд тушаа тогтон хэлэхтэгээе дашарма-дуулан, нүхэр Щербаков ха-даа энэ хүдэлмэрин үндһе һуурын, бүхы хүдэлмэрэе сэрэгэй гуримаар ябуулаха, бүхы юмын фронтын интер-есүүдэ хандуулаха гөһөн нү-хэр Сталингай заабарин болоно гэжэ хэлэбэ. Партина ор-ганизаци хадаа манай оролдо тохёолдонго аюулай гүнзэгтэ ажалшадта ойлгуулаха ба нит-тэе дайсанаа дарлалда хэл-бэршэнгүй өтигүүлэн хүмүү-жүүлхэ уялгатай. Энэһэй тү-лөө ойлгууламжын хүдэл-мэриг дэлгэрэнгүйгээр, ажал-шад бүхэниг хабадуулахын зорилгоор ойлгуулахын хүдэл-мэриг үргэнээр ябуулаха. Бид-нэр хадаа коммунист бүхэн хаанашье байгаа һаа, агитатор байжа, ажалшадта тэдөнэй һонирхон байгаа асуудалыг тайлбарлан хэлэхынь туй-лахэ ёһотойбиди.

Партина организаци хадаа дайһан үдэе парти доторай хүдэлмэриг, суглаа, эдибхи-тэдэй дундахы хүдэлмэриг, пленум, комитет гэхэ мэтне саг соон хэлгэе хангаха ёһон-той гэжэ нүхэр Щербаков саашан хэлэбэ. Партина ор-ганизаци болбол профсоюз, комсомол ба бусад н итын организацинуудыг хүтэлбэ-рилхэ уялгатай.

Нүхэр Щербаков өөрынгөө элдхэлхэ дүүргэхэдэ, ман-най орон, манай арал хадаа мүнөө туйлай хорото, туйлай муухай дайсан—гитлеризмтэй тү-лон хүндэ, хатуу шанга тэм-сэлэе ябуулажа байна. Энэ тэмсэлдэ илалта хадаа манай арадай эмхидхэлтэйһэе, тэсэм-гэй ба жаг заршамтай бай-һан дээрһэе нилдэ дуудла-гдаха байна. Московско пар-тина организаци болбол ма-най партин түрүү отряд ба тэрэтай Центральна Комите-дэй үнэтэ тулган хэээдэ-

ше байгаа. Мүнөө, хатуу тэмсэлэй үдэрүүдтэ, совет-скэ засагай түлөө тэмсэлэй үдэрүүдтэ, манай орой ба арадай эрээдүй байдалай тү-лөө тэмсэлэй үдэе московско большевигүүд хадаа муухай дайсанын илахын түлөө тэм-сэгшэдэй түрүүшн ээргэ-нүүдтэ жагсаха байһандан ямаршье нэжэж байхагүй. Ма-най большевистскэ Централь-на Комитедэй хүтэлбэри дор, манай Сталингай хүтэлбэри дор бидэнэр илахобди,—гэжэ хэлэбэ.

Нүхэр Щербаков айдхэл тушаа ВКП(б)-гэй Ленинскэ Райкомой секретарь нүхэр Левченков, ВКП(б)-гэй Егор-евскэ райкомой секретарь нүхэр Белов, нүхэр Ем. Яро-славский, ВКП(б)-гэй Соколь-ническэ райкомой секретарь нүхэр Леонтьев, ВКП(б)-гэй Сталинскэ райкомой секретарь нүхэр Исаченко, «Красная Швей» фабрикин партбиро-гой секретарь нүхэр Волрова ба бусад үгэ хэлэбэ.

Нүхэр А. С. Щербаков түүсхэлэй үгн һүүлээр эдибхитэдэй суглаан хадаа партина политическэ хүдэл-мэридехи дугуу дундэ зай-суудлынь Московскэй ба Мос-ковско областин парторгани-зацинуудыг уялгалһан резолюци абаба.

Эдибхитэдэй суглаан хадаа XVIII партконференциин шийд-хэбэриг дүүргэлтэ болго-нын түлөө тэмсэлэе шангад-хаха, предпринятиин хүдэл-мэриг түргэдэхэ, ажауйлд-бэри, амхарилсаан, колхоз ба совхозуудыг үбэлэй үеһн хүдэлмэридэ һайтар бөл-лэ-үүлхынь бүхы парторгани-зацинуудтаа эрибэ. Суглаан болбол партина суглаа саг соон хэжэ, коммунистуудай үйлдбэри дээрэ түрүү Үүргэ эзэлгэһэ дэвэрлүүлхэ, ста-хановскэ хүдэлэе үргэдэхэ, ажалай жаг заршамы бүхы хэмжээгээрнэ бүхэжүүлгэ шухала гэжэ зааба.

Партина актив хадаа «ни-тэтэй барисаагаа үдэр бүхэн-дэ бүхэжүүлхэ, ажалшадтай хэрэгсэл ба эрилтэдэ саг да-ры анхарала табиха, парти-на бөшө нитэдэ партин шийдхэбэри ба болонго ойл-гуулаха» гөһөн устайнгаа уялгыг дүүргэлтэ болгохы партин член бүхэнһөө эрибэ. Активэй суглаан болбол кол-хознигууд ба хүдэлмэриш-дэй суглаан дээрэ элдхэл хэлэхынь городой ба облас-тын хүтэлбэрлэхы хүдэл-мэришэдэе уялгалаа. Райко-муудай ба горкомуудай нэг-дэхи секретарьнууд болбол агитаторнуудта мүнөө үеһн байдалаар заабар өөһэдэе үгэхэ, тэдэнэртэ город ба районгойго бодото зорилго-нууд тухай хэлэжэ үгэхэ уял-гатай.

Партина актив хадаа шийд-хэбэри соогоо сэрэгэй бүгдэ нийтин һуралсыне эмхидхэ-ха ба бөөлүүлхэ яалалдан оборонын Наркомадай ор-ганизаци болбол профсоюз, комсомол ба бусад н итын организацинуудыг хүтэлбэ-рилхэ уялгатай. Нүхэр Щербаков өөрынгөө элдхэлхэ дүүргэхэдэ, ман-най орон, манай арал хадаа мүнөө туйлай хорото, туйлай муухай дайсан—гитлеризмтэй тү-лон хүндэ, хатуу шанга тэм-сэлэе ябуулажа байна. Энэ тэмсэлдэ илалта хадаа манай арадай эмхидхэлтэйһэе, тэсэм-гэй ба жаг заршамтай бай-һан дээрһэе нилдэ дуудла-гдаха байна. Московско пар-тина организаци болбол ма-най партин түрүү отряд ба тэрэтай Центральна Комите-дэй үнэтэ тулган хэээдэ-

АГУУЕХЭ ЛЕНИНГРАД

Уһан далайн эрьсэдэ, Урасхал мурнавай хубөөдэ, Ургамал ногоон сээрлэн соо Эхэ ороһоо алдаршуулан, Эрлиг дайснаа һүрдүүлэн Оршоһон гоё байхан горол—Агууехэ Ленинград!

Аглар хайхан оронуудшн Амгалан сагыг хануулбашье, Шэрүүн дайһан амисхалаар Сохиһно зүрхэншн, Ленинград.

Үргэн уужам үйлсөөршн Үдэр дүүрэн абаятай, Уһа мурнавай урасхаллуу Уладшн субанад, Ленинград.

Хүүгэд, үбгэдшье хүртэрэе Хатуу һэрэмжээр тодорно, Кировейхид түрүүтэй Илалтаар суурханаһ, Ленинград.

Түймэр тэндэ тоһорлоод, Түмэр улай сорьёлло, Уһан бусалан харьяйна, Үөдө байлдана Ленинград.

Бузар муухай дайсан Богонһын ойро бороно, Бузарлаха шуһадахаа һанаа Бандидууд шамай, Ленинград.

Дэмн Гитлер дугтаһанал, Дээрмөншэй дэгдэ хоһон Хорото хүсэл бүтэхэгүй! Худалшггүй бүхэл Ленинград.

Бодоол булта Ленинградтай Буугаа гартаа баряад, Түргэн шуумар баатарнууд Түрүү табина Ленинград.

Манай булад обороны Мяхашан мэрэжэ ялахагүй Үйлын хараалай долигто Үхэл бэлдэ Ленинград.

Эрлэхэг хайхан хэрэгүүдөө Эхэ оромнай омогоржо, Эрхим этигэл һаналуудта Шамдаа үгэнэл, Ленинград.

Холын Бурат орон Хурса баатарай томилжо, Зоной мөндөн захаятайгар Зоруулба шамдаа, Ленинград. Д. Дамдинов

Одессе героническаар хамгаалһан 52 үдэ

Одесседа орохо зам дээрэ 52 үдэр соо шэрүүн хатуу тэмсэл абажа байна. Үхбүүдхэ эхлээд үбгэд хүшлэд хүртээр тэндэх бүхы зон түрэл гороодо хамгаал-гада болонхой. Одесседа сентяб-рийн 30-да болоһон радиодам-жуулга соо Одессе хамгаалаг-шад өөһднэгөө дайшахы ябуу-ланууд тухай хэрэһэн байна.

Дайсан болбол тон олон тоон-той талжуудтай, артиллерийтэй ба минометуудтай 16 дивизионе Одес-седа эсэргүү табигһан байгаа. Не-мецко-румынскэ сэрэгүүд ехэһон гээлтэдэ оробо. Гайхамшагаар байлдажа байгаа Советскэ ави-ади, артиллеристүүд, ябан сэрэг-шүүа. Хара далайн мориүүд бол-бол дайсангай үй бута сохихон ба сохилошые байна,—гэжэ конд-адмирал Жуков өөрынгөө үгэ соо хэлэбэ.

Немецко-румынскэ багдиуд болбол саг зуурын тулгасаа эзэлгэдһан районнуудта үгөөр шөвө-дөшгүй зарим ашаануудыг та-гана. Нэгэ үзэхэлэн хайжаа гэр-зарта үбгэн инвалидуудай тусга-р байһан юм. Фашистка жагш-дэһан тэрэ гэртэ горло адхад инвалидуудтайн хатуу галдаба. Дайсанда хайра гам ба ту-хатуй. Шүһанай түлөө шүһа үхэлэй түлөө үхэл!—гэжэ Одес-скэ Облесполкомой түрүүлгэ-нүх. Кальченко хэлэбэ.

Энэ радиодамжуулгада Одес-скэ портын комсомольскэ ми-нитедэй секретарь Биров, полк-ник Осипов, ахалагша полк-ник Швец, уранзоһошхо ба аша-лашпа полктрук К. Кучер гэһи (б) хабдадасабад.

Дайсанай тылдэ 300 километр

БАРУУН-ХОЙТО ЗҮГ, сентяб-рийн 24, (ТАСС). Ахалагша лей-тенант Калашниковай отряд фа-шистка гүн тылһэе бусажа эрээ. Зүрхэтэ советскэ сэрэгшэд дай-санай тылдэ 300 километр шахуу нэбтэрэн ябаһан байна. Тус отряд болбол 100 гаран сэрэгэй объект-нуудыг, эд хөгшолой ба өхө гэр-лоой хэлэн складуудыг галдан хууш хэһэнһэе гадна 4 хүрнэ нэлэһэн байгаа.

Дайшахы зорилгыг амаар туйгаар гүйсэхөөд тус отряд гошье хүнөө гээгээгүй.

Дайсани советскэ авиаци атаковална

БАРУУН-ХОЙТО ЗҮГ, сентябрийн 29, (ТАСС). Энскэ участка ма-най авиаци эдибхитэй ябуулга хэһэнһын ашада, дайсан ехэ-шгээр гэмтэдэ ороно. Штурмо-вигүүд—бомбологшотой буудал-гаар гансахан үдэр турша соо 115 автомобиль, 6 хуягта машина, 5 танк ба 4 артиллерийскэ бата-лери үгн хэгдэ. 5 зенитнэ артил-лери үй бутара сохисдо. Дайсанай 3 батальон шахуу ябан сэрэгүүд үгн хэгдэбэ.

Ахлахан лейтенант Поздняков ба младша лейтенантууд Мал-ков, Вут ба Вердов гэгшэд ави-адиан газар гэшье өөһднэгөө самолетуудар ошожо абаба. Ко-лонныг угтан «Мессершимм-109» гэжэ гурбан самолет эр-үүнүүд гурмаараа жагш советскэ летчиүүд болбол байл-да оробо. Младша лейтенант Ло-вой мэрэн буудалгаһаа дай-сан самолетуудай нэгненин зарта унажа биста бууба. Улаан болонгүй фашистка нүгөө 10 машина халгагдһан байна.

Подполковник Семенов ба лей-тенант Бурк гэгшэд байлдаа хо-онсо илгараа. Добтолго үргэлж-лэе. Собин

Партийна ажбайдал

Агууехэ Сталинска вахтада

Хим хүнүүд партияг зэргэдэ ороно

Оломиллионно арад болшевиγγүүдэй геронпартияг инаглана, тэхиээр хизаарлашагүйгөөр...

Түрүү аймагууд ба колхозууд гүрэндөө тушааха уялгануудаа дүүргэбэ

Манай республикийн аймагуудай түрүү колхозууд 1941 ондо гүрэндөө тушааха уялгануудаа дүүргэбэ...

ШЭНЭ АМЖАЛТА

Бичурын аймагай Окино-Ключорна бригадыг эрхим тракторист нүхэр Илларион Разуваев хүтэлбэри...

Нолхозой эдибхитэд

Селенгын аймагай Ирөөгэй сомоной "Улаан Удэнгэ" колхоздо ургаса хурялгын хүдэлмэри дүүргэбэ байна.

Коммунистууд ба комсомолецудай түрүү үүргэ

Хим сомоной (Бичура) колхозой партияг ахин хүдэлмэриг сэрэгэй тааралдуулан ябуулха...

Закаменай аймагай Кагановичын "Улаан Далахай", Сталинэй ба Коминтернейн нэрэмжэтэ колхозууд 1941 оной гүрэндэ...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хорин аймагай, Удын сомоной Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой дархашуул (баруун гархаа) —Цыренжаб Базаров, Цыден Дондонов ба балташа Дулгар Раднаева, Нормоёо саг үргэлжэ О. Цыбыковэй фото.

Түрүү ябагшад

Улаан-Удэ станцин 6-дахь вагонно уастогай хүдэлмэришэд иланганяа хүүлэй үедэ...

Олон янзын халбаринуудтай баян колхоз

Энэ Знамя Труда гэжэ аймагай Партизанска колхоз юм. Тус колхоз хамта 300 гаран булэ...

рөлгэнэ. Тэрэнэй хүсөөр газарта-риалангайга хүдэлмэриүүдэ амжалтатгайгаар, саг болзор дотор...

шэмтэй хүдэлмэрилжэ гараба. Тэршөөнэ хаалишад нүхэд Павлова, Савельева ба бусад эрхим...

байдалаараа ажаахынтаа хүдэлмэриүүдээ гээгдэнгүй. Колхоз дээрнэй мүнөө үедэ хүүгэтэй хоёр...

Гадаадын корреспондентүүдэй ээлжээтэ пресс-конференци дээрэ

Сентябрийн 30-да болоһон пресс-конференци дээрэ Советскэ Информбюрогой начальнигай орологшо нүхэр С. А. Лозовский болбол гурбан державын конференциин хүдэлмэридэ немецүүдэй зүршэдлэн тухай господин корреспондентүүдэй анхаралые хандуулан хэлэһэн байна. Советскэ Союзда бодото туһаламжа үзүүлэх аргагүй байһан дээрһээ "теорин тэдүг үгүүдээр Советскэ Союзай ханаань амаруулхын тулада" г. г. Бивербрук ба Гарриман гэгшад Москвада ербэ гэжэ сентябрийн 29-дэ берлинскэ радио мэдээсэһэн байна. "Теорин тэдүг үгүүр ханаа амаруулах" гэдэгын тон һайн дайшалхы ба нийдэлгын шарнартай, айхабтар ехэ сохилто хэвх ба төһөлхө хүсэтэй байһанни господин фашистууд ойрын саг соо мэдэжэ абахал байха.

Гурбан державын конференциин хүдэлмэринэ тургэнөөр ба үргэнөөр элрүүлэн бэшэжэ байха арга үгтэхэ гэжэ гүгэһэн асуудалые г. г. Вернон Бартлетт, Шапиро ба Карролл (Юнайтед Пресс), Джордан (Ньюс Кроникл) гэгшэдэй табихада тингэжэ элрүүлэн бэшэжэ туһатай ба шуухала байбашье, гурбан державын конференцидэ хабаадагшад булганаарнь хараалагдаһан хизаарһаа гарангүй, тэрээн соонь багтаан тааралдуулжа тэрэ конференциин хүдэлмэринэ элрүүлэн бэшэжэ байха ёһотой гэжэ нүхэр Лозовский хэлэбэ.

Советскэ делегаци болбол конференциин хүдэлмэри тухайда өөрынгөө зарим һанал бодомжнуудые гарган хэлэхые хүсэхэ бэшэ гүг гэжэ И. Шапиро гэгшын асуухада тэдэ делегаци гурбууландаа хамта господин Рузвельт Черчилль хоёрой бэшгэр соо ба мүн И. В. Сталиной харюу соо хараалагдаһан асуудалнуудые шидхэхэ хүсэлтэй байха. Хэрбээ советскэ делегаци хадаа боложо байгаа конференци тухай яаргын нэгэн мэдүүлгэ хэхые хэрэгтэйд тоолобол тэрээнэ саг дарындай господин корреспондентүүдтэ дуулгахань

Москвада болоһон залуушуудай антифашистка митингдэ хүргэһэн амаршалганууд

Москвада болоһон залуушуудай антифашистка митинг болбол хари гурнуудтай залуушуудай зүгһе хэдэн олон амаршалгануудые абанан байна. 14 эрдүүдэй залуушуудые туслоһон Америкэдэй "Залуушуудай ахадгүйг нэгдэл" гэжэ обшествой зүгһе тус обшествой түрүүлгш Сол Вейл гэгшэ амаршалгы хүргэһэн байна. Энэ обшество соо нэгдэлсэһэн дилчын залуушуудай эхэ ороноулын гитлеровскэ һүрэг дээрэмшэдтэ гэгшүүлэн дабуулжэ дээрмэдэгдэһэн байха юм.

"Хэрэгтэ эрлинг фашизмһаа, шуа урдуулан хөдөлгө, дайһаа, тэрэной үүсхэн бии болгоһон гуйршалга, һанарал ба хэлснэгтэй зүдэрлөө сүлөөлэн бүхы дэлхэй амаржуулхын тулоо туйлай ехэ шэпэ зоригтойгоор тэмсэхэ байһан гэжэ тэмсэлые ба билэртэ хандан танай халуун урале дуулахдаа досоомнай тэмсэлгүй болон зүрхэнэй долгосон, Манай организацида нэгдэлсэһэн элдэб националистийн залуушууд болбол танай агүүсэ Союз соо һуугаа олон арадай нэгдэл ба амжалтануудые ехэ үнэтэ эрлинг шэнгээр сэгнэдэг байна. Бүхы хүн түрэлтэниие амжаадаг тэмсэхэ байһанитай бидэнэр һайн ойлгоһон. Гитлеризмэ өлбө сохило үгэ хэхьтэй элдэб ялзын материалнуудые уһалэй урдахал шэнгээр тайладуулаһгүй үргэлжэ танда элнэгэ байхын тула оролдохто. Гитлеризмэ үгэ хэхьн тула бүхы

Зүүн зүгэй дайн „наполеонскэ эсэслэлгэтэй“ болуужа гэжэ Германида айна
СТАМБУД, сентябрийн 29. (ТАСС). "Националь цейтунг" гэгдэг швейцарскэ газетэ ингэжэ мэдээсэ: германскэ засаг болбол зүүн зүгэй дайн тушаа сэгнэлтэ хөхөдөө түүхэтэ жэшээлэлгэнүүдые бү хэгтэ гэжэ газетэ ба журналнуудай редакторнуудые хорьё. Энэ дайһине Росси тэжэһэн Наполеоний походтой амаршье таларын холбожо асуудалые огтолон хорьё. Энэнтэй

лабтай байха; гэжэ нүхэр Лозовский харюусаба. Советскэ Союз болбол Киевай түлөө болоһон байлдаануудта миллионһоо дэшэ боедэ гэгэжэ гэжэ германскэ информационно бюрогой мэдээсэлые амараар сөгнэжэ харха байнаба гегһэн асуудалые "Интерконтинент Ньюсэй" корреспондент Джанетта Вибер гэгшын табихада "германскэ информационно бюро болбол советскэ хоролто тухай ханаанһаа абажа мэдээсэһэн тоогоо нэгэ хэдхэн үдэрэй турша соо гурба дахин нэмэһэн байха юм. 350 мянган хүнине плендэ абаһи гегһэн мэдээсэлые шал худал гэжэ Советскэ Информбюрогой буруушаһаниие хараа доро абаа һаа, энэ һүүлдэ нэрлэгшэ шэвэ тосвь гурба дахин үсэхэн үнөөхий худал хуурмагынь байха юм", — гэжэ нүхэр Лозовский харюусаһан байна.

Советскэ Росси болбол эб найрамдалые байгуулжа хүсэлтэй болонхой гэжэ немецкэ ба италянскэ газетэнүүдэй мэдээсэлүүд ба "Советскэ правительство болбол Германитай эб найрамдалай тухай хөөрөлдөө хөхөөр үүдэе нэвэрхэй байдаг", — гэжэ "Нью-Йорк Таймс" газетин сентябрийн 28-да мэдээсэһэн ябадалта яаж хандаха байнат гэжэ аргентинскэ "Критика" газетын корреспондент Г. Эрнандес гэгшын асуухада нүхэр Лозовский ингэжэ харюусаба: "Немецкэ ба италянскэ газетэнүүдэй ямар ушартайгаар энэ худал хуурмагы бэшэжэ байһаниие би ойлгожо байнаб. Фашизм ба национал-социализм болбол амаа баряагүй демагоги ба үшөө хөтөржэ ерөхөдөө бүришье хэнгэргүй задагай худал хуурмаг дээрэ тулгаланхай байдаг, тинэ тула худал хуурмагы хэлэнгүй тэдэнэр байжа шададаггүй. Худал хуурмагы национал-социализмһаа илган талалжа огтошье болохогүй. "Нью-Йорк Таймс" мэтэ тинэ мэдүүр заргын газетэ аад, немецкэ ба италянскэ худал хуурмагтай пропагандын рупор болоһон ушарынь би огтошье ойлгоногүйб".

Советскэ делегаци болбол конференциин хүдэлмэри тухайда өөрынгөө зарим һанал бодомжнуудые гарган хэлэхые хүсэхэ бэшэ гүг гэжэ И. Шапиро гэгшын асуухада тэдэ делегаци гурбууландаа хамта господин Рузвельт Черчилль хоёрой бэшгэр соо ба мүн И. В. Сталиной харюу соо хараалагдаһан асуудалнуудые шидхэхэ хүсэлтэй байха. Хэрбээ советскэ делегаци хадаа боложо байгаа конференци тухай яаргын нэгэн мэдүүлгэ хэхые хэрэгтэйд тоолобол тэрээнэ саг дарындай господин корреспондентүүдтэ дуулгахань

Москвада болоһон залуушуудай антифашистка митингдэ хүргэһэн амаршалганууд

Москвада болоһон залуушуудай антифашистка митинг болбол хари гурнуудтай залуушуудай зүгһе хэдэн олон амаршалгануудые абанан байна. 14 эрдүүдэй залуушуудые туслоһон Америкэдэй "Залуушуудай ахадгүйг нэгдэл" гэжэ обшествой зүгһе тус обшествой түрүүлгш Сол Вейл гэгшэ амаршалгы хүргэһэн байна. Энэ обшество соо нэгдэлсэһэн дилчын залуушуудай эхэ ороноулын гитлеровскэ һүрэг дээрэмшэдтэ гэгшүүлэн дабуулжэ дээрмэдэгдэһэн байха юм.

"Хэрэгтэ эрлинг фашизмһаа, шуа урдуулан хөдөлгө, дайһаа, тэрэной үүсхэн бии болгоһон гуйршалга, һанарал ба хэлснэгтэй зүдэрлөө сүлөөлэн бүхы дэлхэй амаржуулхын тулоо туйлай ехэ шэпэ зоригтойгоор тэмсэхэ байһан гэжэ тэмсэлые ба билэртэ хандан танай халуун урале дуулахдаа досоомнай тэмсэлгүй болон зүрхэнэй долгосон, Манай организацида нэгдэлсэһэн элдэб националистийн залуушууд болбол танай агүүсэ Союз соо һуугаа олон арадай нэгдэл ба амжалтануудые ехэ үнэтэ эрлинг шэнгээр сэгнэдэг байна. Бүхы хүн түрэлтэниие амжаадаг тэмсэхэ байһанитай бидэнэр һайн ойлгоһон. Гитлеризмэ өлбө сохило үгэ хэхьтэй элдэб ялзын материалнуудые уһалэй урдахал шэнгээр тайладуулаһгүй үргэлжэ танда элнэгэ байхын тула оролдохто. Гитлеризмэ үгэ хэхьн тула бүхы

Зүүн зүгэй дайн „наполеонскэ эсэслэлгэтэй“ болуужа гэжэ Германида айна
СТАМБУД, сентябрийн 29. (ТАСС). "Националь цейтунг" гэгдэг швейцарскэ газетэ ингэжэ мэдээсэ: германскэ засаг болбол зүүн зүгэй дайн тушаа сэгнэлтэ хөхөдөө түүхэтэ жэшээлэлгэнүүдые бү хэгтэ гэжэ газетэ ба журналнуудай редакторнуудые хорьё. Энэ дайһине Росси тэжэһэн Наполеоний походтой амаршье таларын холбожо асуудалые огтолон хорьё. Энэнтэй

Хилын саанаһаа телеграмманууд

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Румынска тоскондо. Тонуулшаһаа үлсэхэһэн таряашан эхэнэр юумэ эримэ байна. ТАСС-эй фотохронико.

ТУКА ГЭГШЫЕ АЛАХА ЗАБДАЛГА

ЛОНДОН, сентябрийн 28. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлэй ёһоор, Словакиин маршечотне премьер-министр Тукые алаха забдалга хэгдэ гэжэ авт-

ритивне чехословацка иоурнуудай дунда мэдэжэ болобо. Забдалга хэгшын словацка армиян офицер байжа арестовалгата.

БОЛИВИН ПРАВИТЕЛЬСТВО ТУШААЛҢАА АРСАБА

НЬЮ-ПОРК, сентябрийн 28. (ТАСС). Боливийскэ правительство тушаалаа арсажа гараа, шэвэ кабинет байгууларын министрүүд тушаалаа үлэхэ юм

гэжэ Ассошиэтед Пресс агентствын корреспондент Ла Пашаа (Боливи) мэдээсэ. Тушаалаа арсаһанайн шалтаган мэдэгдэһэнгүй.

ЛЮКСЕМБУРГЫН АРХИЕПИСКОП АРЕСТОВАЛГАДА

ЛОНДОН, сентябрийн 28. (ТАСС). Немецүүдэй политическэ нэгдэл баримтахлаа арсаһан люксембургскэ архиепископые

арестовалһанайн дашарамда гайтай ехэ буһалганууд Люксембургдэ боложо байжа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэ.

ПАРИЖДА ГЕРМАНСКА БА ИТАЛЬЯНСКА СОЛДАДУУДАЙ ХОРОНДОХИ ҮНӨӨРХЭЛДЭГЭ

НЬЮ-ПОРК, сентябрийн 28. (ТАСС). Оверси Ньюс агентствын мэдээсэлэй, Парижад италянскэ солдадуудые бутын шавуу

гэдэргэнь ябуулаа. Парижскэ кафеүүд соотур германскэ ба италянскэ солдадуудай хоорондо саг үргэлжэ һаншалдаан болодог байна.

ЧЕХИ БА МОРАВИН ПРОТЕКТОРАДАЙ ПОШТОО НЕЙРАДЫЕ ЗАЙЛУУЛА

БЕРН, сентябрийн 28. (ТАСС). Чехословакине германскэ сэрэгүүдэй эзэмдэһэн түрүүшын үдэрүүдһээ абаад чешскэ арад зон эзэмдэһэтэ эсэргүү тэмсэл ябуулаха байһаниие элгэ. Энэ тэмсэлһин һүүдэй сатта илалшала үргэн далайсатай болоһон байгаа. Антигерманскэ саботажай актууд олошоро. Саботажай эдэ актуудой үрэдэ Шведын завод дээрэ, нефть-сээрлэлгын ба бэшэ бэшэ олон заводууд дээрүү түймэр болоһон байна. Чехи ба Моравин сэрэгтэй залуудай продукция тайаралтай гүйг доошоо унажа, август соо анханайхидаа ороходоо миин 30 проц. боло. Түмэр зам дээрэ һандарал хүмэрлэнүүдэ хорьодо болодог. Тэдэхин байдал тон шархарту болоһон. Энэнтэй дашарамда Гитлер болбол Чехи ба Мо-

равин протекторат фон-Нейрадые зайлуулажа, орондой гестапод Гиммлерой оролошо байдаг олодо мэдэжэ Гейдрихые табиха гэжэ шавдэб.

Нейрадые зайлуулаха ябадат официалһаар мэдээсэгдэхэдэ "үбшөөлэй шалтаганһаар" тэдэг. Гэгшые нимэ элрэхэһэлэлтэй шотатой зоний дунда ёгто шөөлө гаргадаг байна. Нейрадые зайлуулаха болбол тэрэндэ Гитлерой эгитлээ баралан тухай ба гитлеровскэ сройлошодой дунда ехэхэн хабарсаалдаан ба тэмсэл болодог байһан тухай гэгшэлжэ гэжэ энэ тэмдэглэгдэ.

Чехи ба Моравин «протекторат» сэрэгтэй байдал бии болтодоо гэжэ батална.

ДУРАА ГУТАХА ЯБАДАЛ ИТАЛИДА ЕХЭДЭЭ

ЛОНДОН, сентябрийн 29. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлэй ёһоор, Италидахи байдалые Германиян булмгаран эзэлһэн ороноудтай байдалһаа бадлайше ехээр илгаруулаар бэшэ байһаниие гэгшэлһэн мэдээүүд Лондондо абтадаг байна.

ушарта үргэн арадай дунда дураа гутадаг байханаа гадна фашистскэ партиин дээдэ түлөөлэгшэдэй дунда дураа гутахы ушарнууд элгэ үзгэдэг юм. Немецкэ чивонигүүд болбол италянскэ министрүүдэ ехэ шуухала постуудые эзэлжэ байдаг. Арад зонийн немецүүдтэ ба боложо байгаа дайнда ехэ дурагүй, ехэ ханаагаа зониги. Нимэ ханаа боллоо айһан ушраһаа немецүүд болбол бүхы Италине сүм контролдожо байдаг болоһон.

ГРЕЧЕСКЭ АРАД ҮЛСЭХЭЛЭНДЭ НЭРБЭГДЭЖЭ БАЙНА

ЛОНДОН, сентябрийн 29. (ТАСС). Грецидэ хоол хүнэһэнэй дуталдаха абадал зоол бүри түргэдэжэ байна. Шэвэ ургаса хуряанай һүүдээр хоол хүнэһэнэй пэгэ биншихан загас таряашадтай байһан аад, мүноө тэрээниниё немецүүд булан абажа дууһаба. Немецкэ ба италянскэ сэрэгүүдэй ябажа суглуулжа «хилын» нарижуулагдаагүй байһан ушарһаа зариме ноталуудта «үгүү» хоол

хүнэһэ суглуулжа гэжэ немецүүдэй ерөнэй удаа дары мүн италянскэ сэрэгтэй хуржэ ерөгдө байха юм. Баяхан Маргаритондо дүтхэнэ тоскондо немецкэ ба италянскэ булмгаран эзэлгшэдэй отрядууд нэгэн доро ерөгдэ эсэрхэн буулагдажа ехэ хөрүүд хэһэн байна.

Гадна, тэндэхин үгтэй зон дилчлэнхидэ хоол хүнэһэнэй карточкагүй үлэдэг байха юм.

БОЛГАРИДАХИ США-ГЭЙ ПОСЛАННИГТА ЭСЭРГҮҮ БОЛГАРСКА ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ХАРДАЛГА

НЬЮ-ПОРК, (ТАСС). Ассошиэтед Пресс агентствын мэдээсэлэй ёһоор, болгарскэ хөбөл болбол болгаро-германскэ харилсаануудта хабаархэн оролообо гэжэ Болгариядахи США-гэй посланнигыне гэмнэн, тэрэндэ арид шангаар довтолжо.

нүүдта хабаархэн оролообо гэжэ Болгариядахи США-гэй посланнигыне гэмнэн, тэрэндэ арид шангаар довтолжо.

Французскэ арадай фашизмдэ эсэргүү тэмсэл

БЕРН, сентябрийн 28. (ТАСС). Германскэ информационно бюро болбол сентябрийн 22-ой һүни Хойто Франциин складһаа тэһэрлэг юумэнуудые «коммунистууд» хулуугаа гэгш тухай Бельгидеги ба Хойто Францидахи германскэ сэрэгтэй администрациин хүтэлбэрлэлгын Брюссельдэ тунхаглан коммунистие дамжуулагдаба. Сентябрьн 22-ой һүни ба 23-ай үдэр дивамидай хулууданһан газарта ойро позаднуудай ба германскэ сэрэгтэй транспортнуудай тэһэрлэг боло.

АНКАРА, сентябрийн 28. (ТАСС).

Франциин эзэлгдэһэн зондохин фашистскэ засагтэ эсэргүү шэгтүүлэгдэһэн саботаж ба алаха һалалгануудэй ехээр дэлгэрһэн тухай «Би асыр» гэгдэг түрэнгэ газетэ мэдээсэ. Немецкэ булмгаран эзэлһэн сэрэгүүдэй горьтойхон хубинг зүүн фронт тэжэе хаягдаһан сарһань хойно, Франциүүд нилээд зүрхэгшнүүд боло. Францида саботаж хэндэ гэмнэгдэжэ 45000 Франциудай арестовалһан ябадал немецүүдтэ эсэргүү худалһонэй илалтаһа гүйгөөр үргэжэ байһаниие гэгшэлэ. Алагдан нэгэ немецкэ солдадай түлөө барюуһанда байһан 10 Франциин немецүүдэй буудаж алажа байһаниие муртэ бүхы Франциин деревинүүдээр ба ехэ ехэ городуудаар тейхамшата барихадахагүй дайсагд немецкэ солдадуудые мурдэн агһаа.

Бүхы Франциин эзэлгдэһэн зондор үргэн терророй дэлгэрһэн дээрһээ һалхан 7 шэвэ түрмэ нэгдэ. «Берлинер бершеитунг» гэдэг немецкэ газетин мэдээсэлэн дээрһээ болходо. Вишин правительство болбол протвинүүдтэй тэмсэхэдэ германскэ булмгаран эзэлһэн засагтэй методтэй Петавэй режим хэрэглэдэг болоһон байна. Онолол хэлэхэдэ, Вишин правительство зохирандай ёһоор эзэлгдэһэн зондохон олон хүнүүд барюуһанда арестовалгата. Тэдэнэр хэрбэ Петандэ аяар шавэ эсэргүүсэлтэнүүдэй гараа һань замөлгөжэ байна.

ВЕНГЕРСКЭ АРМИ ЕХЭ ГЭЭЛТЭ ҮЗЭБЭ

НЬЮ-ПОРК, сентябрийн 28. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын анкарска корреспондентийн мэдээсэлэй ёһоор, Будапештһээ ерэн иоурнууд болбол Советскэ Союздэ эсэргүү дайнда хабаадаһан венгерскэ сэрэгүүдэ составтайгаа 40 процент шахууе гэжэ гэжэ мэдүүлэ. Эле иоурнууд тэй үгөөр хада Хорти болбол тус оронине Германиян муржэжэ эхилһэн дээрһээ венгерскэ антигерманскэ һанал бодолой тон ехээр үргэжэ байһан тухай, мүн шавгаар эмхи журамтай эбдэжэ болохоор байһан тухай мэдээсэхэ зорилогтойгоор Гитлертэ оножо ерэхэ гегһэн байна.

ГИТЛЕРОВСКЭ ДАРЛАТАНАА ВЕНГРИНЕ СҮЛӨӨЛХЫН ТҮЛӨӨ ХҮДЭЛӨӨН

ЛОНДОН, сентябрийн 28. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууһанай ёһоор, нацистскэ эсэрхэлһээ Венгрии сүлөөлэхэ зорилогтой худалһон Англида гарлаа. Энэ худалһээ Венгрии мэдээжэ политическэ ябуулаһа граф Карольн гэгшэ толгойло. Пентралыя комитет байгуулагдаа. Тэрэндэ США ба Урда Америкэдэхэ бүхы венгерскэ эхмхинүүдэй хэлхэ холбоо тогтоохо ябадал даалгагдаа. Карольн гэгшэ «Англиян илалтын лэвүг дор нэгдэ» гэгшэн урлалтайгаар эсэгэ ороной хидто хандаба, Венгрии таряалан зон нацистскэ дарлалта доро үлсэхэлһөө үхэжэ байна. Гэжэ Карольн заһан байна. Англида һуужа байһан венгерүүдэй митинг дээрэ гитлеровскэ Германиятай тэмсэхэ байһан бүхы ороноудтай нүхсэхые урлалһан Резолюци абтанан байгаа.

Волшефитын италянскэ гарнизон англичануудта бээе тушааба

ЛОНДОН, сентябрийн 29. (ТАСС). Говдараһаа хойгуурхи хадын хэрэм — Волшефитын италянскэ гарнизон ангильскэ сэрэгүүдтэ ба абисинскэ партизануудта бээе тушааба гэжэ зүүн Африкадахи ангильскэ хүсөнүүдэй коммунистие соо хэлэгдэ.

Нохойн хоншоор суглуулагты

Пионерүүд ба һуруулинхидта СССР-эй элүүр Хамгаалха Арадай Комиссар нүхэр Митеревэй б

(Сце) витамин болбол хүнэй бөөдэ ехэ туһатай юм гэжэ наукаар үншэй элрүүлэгдэһэн байна. Энэ хадаа хүнэй ургалтада организмн халдариата үбшэнтэй тэмсэхэдэ туһалдаг, худалһэрлэхэдэ гегһэн хүсөө һэргэлгэлэ туһалдаг ба элдэб шархануудые амилгын гол хэрэгсэл болоно.

Мүнөө бүхы ороной ехэ эршэмтэй шангаар худалһэрлэжэ байһан дайн сэрэгтэй үдэ энэ витамин үлэм ехэ хэрэгтэй байна. Тинимһээ С витаминэй бүхы источиннуудые хэрэглэхэ хэрэгтэй; тэдэниие ямаршье ашаг туһагүйгөөр хууулаа болохогүй.

Нохойн хоншоор хаанашье ургалдаг ба тэрэнтэй эдэнь С витаминнаар ехэ баян байдаг.

Мүнөө Союзай центральна, хойто ба зүүн областнуудуудар хэдэ олон организацинууд нохойн хоншоорой эдөө суглуулжа байна. Нохойн хоншоорой эдөөн хадаа фабрикануудта порошок ба таблэткэнүүд болон тулгаар боллооруулагдадаг юм.

Тэрэниие һайнаар суглуулгын угаа ехэ удхатай байһын хэн

бүгдэ тооногүй, энэнтэй ойлгохыг худалһанартай байһаниие ойлгогүй. Ухыбууд, нохойн хоншоор эдөө бэлдэхэдэ туһалдаг. Нохойн хоншоорһоо абтанан бүхы витаминнуудые хангадаг юм. Волхонинүүд ба бусад трактануудта ойлгуулжа үгэгтэ, Нохойн хоншоор суглуулжа бригадад бии болгохыг, ехэ шаһата хабаадуулжа воскрешигүүдые хилхэгшэ, энэ харгые үүсгэдэг болохыг! Өөһэд хооронь мурсысэты, Нохойн хоншоор эдөө суглуулхынь бүдэнэр ба дүтнхидтөө дуралхаты.

Өөргөө бүхэл үбэдөө С витаминнаар хангахын тулада хүн бүрийн 2—3 кило эдөө суглуулжа хэрэгтэй.

Ухыбууд, нохойн хоншоор суглуулжада ба бусадта мур халаа фронтлохи манай эрбөөцүүдэй ба тылдхи ама дайнига бөөмн элүүрине жуулгэдэ туһалаа байһана маргалты!

Г. МИТЕРЕВ, ССР Союзай элүүрине хамгаалха Арадай Комиссар.

НЮТАГАЙ БОНИНУУД

Нормоёо 629 процент дүүргэбэ

Улан-Удэхи вагон заһабарилжа пункттын хүдэлмэришэд үдэр бүри үйлдэһэрин үндэр бүтээсэлүүдэе туйлаа.

үглөөрһын—455 процентдэ гэгэ. Мүн тэрэ үдэр жэстэй нүхэр Баранов—300 процент, слесарь нүхэр Пектурно—100 процент, токар нүхэр Дудин—400 процент дүүргэһэн байна. Мүн энэ үдэртэ 3—4 вагон дүүргэдэг нүхэд олон.

Эхэнэрнүүдэй жэшээтэ хүдэлмэри

Эхэнэрнүүдэй эршүүлдэ булгандуу үндэр бүтээсэлтэйгээр хүдэлмэриһэн,—гэжэ Улан-Удэ станциин 6-дахы участогай парторг нүхэр Шумский хөөрөнэ.

Нүхэр Нестерова өөрнө хани нүхэртэ заалгажа, карин мэрэгжэл шудалһан байна. Энэшөлөн гарей эхэнэрнүүд элдэб мэрэгжэлүүдэ шудална.

Хүдэлмэри дээрһээнь хараад үзэхэдэ, үнэхөөрөө зарим эршүүлһээ дутуугүйгөөр амжалтануудые туйлан байна. Жэшээлхэдэ, үрмдэлгын хүдэлмэридэ байдаг нүхэр Ма-

карова Екатерина, Широковская Таиса, Гаврилова Елена, үршөлөн Лужинскэ гэгшэ үдэр бүхэндэ нормоёо 200—250 процент хүртэр дүүргэһэн байна.

Лунинецууд

Улан-Удэ станциин нэгэ участогай техникчесэ шалгалгын пунктда 30 гаран лунинецууд байдаг. Эдэ нүхэд болбол хуушаржа хаягдаһан частьнуудые аблуулжэ, шэвэ шавханүүд болгоно, тини, гүрэндөө ехэ мунганэй арбалалта хөжэ байна.

нуудаа заһабарилжа алаа, сүлөө сагтаа ойлгохыг хүдэлмэри хөдөг байна. халаанай лунинец слесарь нүүд Попов, Пахомов, ченко гэгшэд сентябрийн 28—29-эй һүни 35 минут хүдэлмэри 15 минута дүүргэд, саашадаа поез элдэб деталнуудые эрбэрлэн байха юм.

Циркдэ

Улан-Удын Циркдэ үдэшэ бүхэндэ харуулагдадаг зүйлүүд хадаа олонитыне угаа ехээр һонирхуула.

жуудаа байһан 4 метр тундэр шатан оройгоор аянууд хадаа олонитыне угаа ехээр һонирхуула.

Тэндэ жонглэр мэрэгжэлтэй эрэгтэй эхэнэр хоёрой эдине хараад үзэе. Хоёр хоёр сахаргыне баржа газараар мухаруулан шөдөхэдэ, тэдэн 6 метр тухай газарта мухарин ошоод гэдэргэе ерөнэ. Баһа зургаа зургаан сахаргы ба зургаа зургаан шааргүүдаар һэлгүүлэн хонгордожо, бөө бөөдэ халсан наадана. Мүн тэндэ гурба гурбан соломон малгай һэлгүүлэн шөдөхэдэ, тэдэн хүнүүдэй дээрүү халуухайдан ошонан аад, мүн гэдэргэе ерөгдэ, наадагшынгаа гарта ородог байна.

Туйдэ жонглэр мэрэгжэлтэй эрэгтэй эхэнэр хоёрой эдине хараад үзэе. Хоёр хоёр сахаргыне баржа газараар мухаруулан шөд